

Uredništvo in upraviteljstvo v Ptuju
v gledališkem posloju.

Štajerc izhaja vsaki drugi petek,
datiran z dne naslednje nedelje.

Sestavki dobrodošli.

Rokopisi se ne vračajo in se morajo
najdalje do ponedeljka pred izdajo do-
tična številka vposlati.

Štajerc.

Posamezna številka velja v Ptuju za
celo leto K 1.— s poštnino K 1.20.
Pri odjemanju več ko 10 števk pri-
meren rabat.

Cena za oznanila za :

1 stran K 32.—, $\frac{1}{2}$ strani K 16.—
 $\frac{1}{4}$ strani K 8.—, $\frac{1}{8}$ strani K 4.—
 $\frac{1}{16}$ strani K 2.—, $\frac{1}{32}$ strani K. 1.—
Pri večkratnem oznanilu posebno zni-
žana cena.

Štev. 26.

V Ptuju v nedeljo dne 29. decembra 1901.

II. letnik.

Cenjenim naročnikom „Štajerca“.

Vse tiste naročnike, kateri so nam
naročnino za tekoče leto še dolžni, uljudno
prosimo, da nam naročnino še v tem mesecu
plačajo, da nam bo mogoče ob novem letu
račune redno skleniti.

Sveti božični prazniki!

Ko je Bog v svoji neskončni dobroti
našega Zveličarja poslal na zemljo naš od-
rešit, pustil je svojemu edinorojenemu Sinu
luč sveta zagledati v bornem hlevu in pri-
prosti kmetje, pastirji, bili so prvi, ki jim

je sreča bila podeljena svojega Odrešenika
moliti.

Ena beseda Vsemogočnega bi zadosto-
vala, da bi se bila zibelka Sina božjega po-
stavila v palačo in da bi bila obdana z vsem
veličanstvom tega sveta. Bog pa je dal pred-
nost hlevu in poklical po glasu angelja k zi-
beli — jaslicam svojega Sina uboge kmete-
pastirje, ker ve, da ima kmet izmed vseh
stanovom najponižnejše srce, najzmernejše
smisli, najtežje dolžnosti in najzvestejšo
vero. In tako kakor je bilo pred 2000 leti,
je tudi še danes. Tudi danes še je kmet
najzvestejši sin naše svete cerkve, danes
še je kmečki stan najzmernejši izmed vseh
stanov in danes še je kmet prevrl in pre-

Pred pol letom sem bil še tak, „Štajerc“ pa je še zmiraj ednak.

Hodil v šolo, res sem malo,
To Vam tudi je prav znano.
Zato pa ne morem tol'ko znat'
Kakor kakšni debeljak. —

To Vam bom najpred povedo,
Ker sem „Štajerca“ jaz klejo.
Sem čez njega se jezil
In tud' lažnjivo govoril.

Morem, dragi „Štajerc“, Te
Odpuščenja prosit le,
Žal za vsako mi je besedo,
Katero sem čez Te povedo.

Zdaj pa, ker jaz „Štajerca“
Pol leta 'mam naročen'ga
Sprevidel sem, vse to je prav,
Kar „Štajerc“ nam na znanje da.

Ker se Ti boriš za kmeta,
Lepo podučuješ ga,
Vse prav lepo mu razjasniš,
Očetovsko tud' zanj skrbiš.

Želim ti toraj tisoč sreč,
Tisoč blagrov in še več,
Naj ti bo v korist in srečo,
To, prihodnje — novo leto.

Vam naročnikom „Štajerca“,
Za novo leto želim z srca,
Pečenko mastno, klobasico,
Vince zraven in potvico.

Še nekaj bom Vam zdaj povedo
Kateri bo čez to kaj klejo.
Spoznal me bo, kaj sem za'n ptič,
Ker nimam perja čisto nič.

S.

Rešetar Fronc.

Saj pravim, dan današnji svet je čisto narobi!
Modri ljudje iznajdejo vsakojake čudne reči, samo
tega, kar bi se meni najbolj dopadlo, tega pa nihče
skupaj ne spravi.

Jaz mislim namreč, da bi bil zelo potreben mlin
v katerega bi devali izdelane in od lenobe smrdeče
Fihposove „device“, da bi se v njem malo premelele
ter potem skozi sito padle kot lepe deklice.

Raca na vodi, to bi bilo nekaj pametnega in

pošten, da bi laži in sleparije svojih sovražnikov pravočasno pregledal.

Danes ne bomo tožili o trpljenju in skrbeh kmečkega stanu, ampak hočemo v pričo svetih jaslic kot pošteni prijatelji kmečkega stanu, hvaliti Boga, da je On kmečki stan, katerega vsi drugi stanovi zaničujejo, tako visoko pri rojstvu našega Odrešenika počastil. In mi hočemo hvaliti Boga, da je On kmečki stan tako vrlega ohranil skoz dva tisoč let. Ni brez vzroka rekel naš Zveličar: Blagor tistim, ki so čistega srca, blagor mirnim i. t. d.; resnično, te besede so najlepše plačilo in najboljšo upanje za ubogi kmečki stan v našem težavnem času.

Onim pa, kateri našo sveto vero zlorabljuje, ki pod njenim zagrinjalom lažejo, ščuvajo in sovraštvo povzročujejo in s tem ljudska srca zastrupljejo, tem danes ne bomo rekli žal besede, ampak jim samo zakličemo besede Kristusove: „Jaz pa vam rečem, da vsak, kdor se jezi nad svojim bratom, bo kriv sodbe; kdor pa svojemu bratu reče hudobnež, bo kriv zbor; kdor pa reče brezbožneš, bo kriv peklenškega ognja!“ (Glej evangelij sv. Matevža V. pogl.)

Sedaj pa voščimo vsem prijateljem prav vesele praznike in božji blagoslov. „Štajerc.“

koristnega; ljubemu Bogu bi se ne bilo treba več mnogo jeziti, ker bi ne bilo toliko ljudij, ki ga zmiraj žalijo; svet bi bil rešen največih klepetulj in obrekovalk; naši fantje bi lažji dobili neveste; na zemlji bi zmanjkalo ljudij, katerim le dobre jedi dišijo, pošteno delo pa ne, in ti, dragi Štajerc, bi se iznebil najbolj lažnjivih in hinavskih sovražnikov.

Žalibog so ljudje zdaj še premalo brihtni, da bi iznašli takšen stroj. Do časa, da se to zgodi, bi bil jaz tudi zadovoljen s ključavnico, s katero bi se dala zapirati raznim dolgojezičnejem njihova zamazana usta.

„Zakaj pa je ta na čenče tako jezen?“ se zdaj gotovo oglasi marsikateri bralec.

Seveda, vi se že morete smejeti na topli peči, kjer trgate okusne klobase in pijete dobro vince, jaz sem pa lahko razdražen. Le pomislite, božji ljudje, kako sem vas zadnjič, ko sem vam pisal od mojega prijatelja, prosil, da mu ne smete nič povedati! V mrzli sobi sem moral sedeti in v pozni noči sem pisal — a brez vinca in klobas — zdaj pa se najde brblja, ki gre vse Janezu praviti! Da bi je zlodej — le nikoli v peklju ne videl!

Pred par dnevi sem šel v Maribor na sejem čakati in prositi strica, da bi mi posodil za pol leta 25 goldinarjev. Toliko mi sicer ni hotel dati, a zato sem

Vojna v Južni Afriki.

Kakor vse kaže, bode vendar kmalu konec strašne vojne med Buri in Angleži, ve se pa sicer prav za gotovo tudi ne, ker nektera sporočila pravijo, da so se vse evropske vlade zavzele da posredujejo za mir in da je burski predsednik Krüger ponudil Angliji okraj Whitwaterrand, kjer so zlati rudokopi, ako priznajo Angleži Burom neodvisnost, druga sporočila pa pravijo da Angleška ne odneha in da hoče Bure do zadnjega moža pobiti, ako se ti prostovoljno ne podajo.

Od burske strani pa se ob enem poroča da je izdal burski vodja Kruitzinnger novo proklamacijo, v kateri pravi, da so novembra meseca leta 1899. anektirani okraji v Kaplandiji še vedno v burski posesti, in da ne sme noben prebivalec v teh okrajih prodati Angležem živil ali konj ter jih ne sme informirati o gibanju Burov, sicer se kaznujejo s konfiskacijo imetka ali s smrtjo. Potemtakem se čuti Kruitzinger še vedno gospodarja v Kaplandiji. Angleži iščejo sedaj po zunanjih kolonijah novih čet, kajti doma so pomeli že vse na bojišče. Iz Nove Seelandije dospe 1000 mož. Tudi druge kolonije bodo morale poslati svoje vojake. Uradno se poroča, da je v koncentracijskih taboriščih v oktobru umrlo 31 6 oseb, v novembru pa 2807. Od junija do novembra je umrlo 12.441 oseb, med temi 10.113 otrok. V taboriščih pa je še danes 117.964 oseb.

Iz Londona poročajo: da je operacija Bruce Hamiltona in Mackenzieja, ki sta 13. t. m. pri Witkranssu z vspehom naskočila taborišče Piet Viljoensa, začetek velikih kombiniranih operacij proti Bothi. Kitchener hoče torej iznova sam ujeti in pobiti Bo-

dobil 25 kron na nebeške obresti in za večne čase. Ko sem se lepo zahvalil, šel sem iskat svojega starega znanca. Žalostno je sedel pri svojih rešetih in na moj pozdrav mi je odzdravil tako-le: Lejpe stvari sem zvedeu od vas! Tako dougo sma si že bila dobra, in ravno prej mi je povedala Benkova Jula, tista katera pozna vse božje pote, da ste me v „Starca“ dal. Pa temu Froncu verjamete, ki družega ni vreden, kakor da bi ga za štrik obejsiu.“

Tolažil sem ga, kolikor sem mogel, Povedal sem mu, da nisem od njega nič slabega pisal in obljubil, da bom zdaj Fronca tako zdelal, da se mu bodejo še krave smijale.

To je pomagalo in bila sma si zopet dobra. Ker ni bilo več kupcev, pobral je Janez svojo robo in šla sva se v krčmo gret. Menila sva se celo popoldne le o Froncu in njegovih lumparijah.

Škoda, da imam tako slabo glavo! Lahko bi vam napisal celo knjigo, če bi si bil mogel vse zapomniti. No, ker že ni drugače, pa bodite zadovoljni s sledečimi vrsticami.

1. Kako je Fronc ribo pekel.

Enkrat je v Trstu svojo robo hitro prodal. Imel je tedaj dosti časa ogledati si mesto in kupiti kaj dobrega za pot. Hodil je po cestah zijal ljudi in v

thove čete. Buri so baje večinoma zgnani v jugovshodni kot Traansvala, odkoder se ne morejo ganiti, ker so obdani s stražami v block-hišah. Vsa pozornost Angležev je osredotočena sedaj na to ozemlje, katero mejé proti vshodu Swaziland, proti jugu natalaska železnica in aryhidska linija block-hiš, proti severju pa proga v Delagoo in proti zahodu heidelberška blockhauslinija. V tem okraju se torej začne velika gonja proti Bothi, ki je bil baje pri Luneburgu v levo nogo ustreljen in nevarno ranjen. Angleži bi ga bili ujeli ako bi se ne bil baje skrila v grmovje. Kje je sedaj, pa baje še njogovi ljudje ne vedo (?!). V tistem, za Botho nesrečnem boju so ujeli Angleži baje 80 Burov. Pri Heilbronu pa so konjeniki polkovnika Remiagtona in Wilsena ujeli 22 Burov. V severnem Transvaalu sta Colenbranders in Dawkins ujela burskega vodjo Badenhorstja, njegova dva pobočnika in podpoveljnika Laroseja, 10 mož in Bothovega pobočnika Devosa, ki je poslan iz Ermela po konje. Tako poročajo angleški listi zopet več manjših uspehov v tolažbo potrtih in vojne sitih rojakov. Telegram iz Londona z dne 18. decembra pravi, da je Angleški vodja telegrafiral domov, da se je oddelek generala Frencha pri Hanover Roodu spoprijel z Buri. V tem boju je bil burski vodja Kruitzingen ranjen in ujet. Tudi se poroča, da je polkovnik Sprice porazil Bure pri Patriotenslippu.

Razne stvari.

Ugodno se proda. Na to oznanilu v današnjem listu opozarjamo naše bralce. Ker se to posestvo z opekarno in pristavo da v resnici ugodno kupiti, priporočamo tedaj ta nakup interesentom najtopleje,

velika okna, v katerih imajo trgovci izloženo svoje blago in na zadnje je še prišel na trg, kjer prodajajo ribe. Nikoli še ni jedel ribjega mesa, zato si je kupil lepo ribo in vprašal, kako se pripravi. Ribič mu odgovori: „Treba ji je malo ognja pokazati, pa je dobra.“

Domov bi bil prišel lahko še pri svetlem, ako bi bil malo manj pobožen; ker pa je bila njegova pobožnost zelo velika, se ni mogel izogibati tistih hiš, pri katerih je nad vratmi „nebeški“ prst, ki vabi trudne popotnike v sobo, k usmiljeni materi krčmarici.

V veseli družbi mine čas po bliskovo, in vsled tega se je Fronc po noči zibal v temnem gozdu proti Ribnici. Cela cesta ga je bila polna, kajti zdaj ga je zavleklo belo vino na desno, zdaj ga je zopet potegnila črnina na levo.

Ker je celo popoldne le pil, lotil se ga je hud glad. Nekaj časa je nevoljno prenašal želodčeve prošnje, potem pa se je venderle spomnil na ribo in jo privlekel iz aržeta. Mislil jo je hitro na suhi praproti speči, pa — gromska potica! — izgubil je vse žvepljenke. Žalosten je nadaljeval svojo trnjevo pot.

Kar se pri cesti nekaj močno zasveti. Radovedni mesec je pogledal skozi veje, kdo kolovrati ob tako poznej uri po tistem gozdu, in njegov široki obraz se je videl v mlaki. A Fronc je mislil, da je to ogenj,

To posestvo je jako pripravno za živinorejo, žrebeta-rejo, kakor tudi za mlekarstvo in opekarstvo v večjem obsegu.

Za špeharje. S tem se našim špeharjem naznanja, da jim je dovoljeno slanino (špeh) in meso vsaki petek na trg v Ptuj pripeljati in da ni res, če kdo reče, da bodejo špeharji kaznovani če svoje blago postavijo na trg.

Gospod deželni odbornik Robič. »Fihpos« se hudo jezi, ker smo mi pridnega Robiča kmetom kot takega pokazali, kakor je v resnici, kot človeka ki »Proč od Gradca« vpije, ali on vozi pa se vsaki teden v Gradec, ker dobi od dežele vsako leto 3000 goldinarjev. Človeka, ki si pusti svoj vinograd obdelovati od dežele in ki kmetom vedno javče, da dežela za ubogega slovenskega kmeta nič ne stori, predrzne se »Fihpos« še zagovarjati. Vsekakor stori dežela za slovenskega kmeta premalo, ali za g. Robiča pa stori še preveč. Ako pa »Fihpos« pravi, priden Robič, dal je svoj vinograd brezplačno, ker nikdo drugi ni hotel na 6 let vinograda prepustiti, moramo tukaj mi vse oboge kmete vprašati, tiste — kmete ki imajo vinograde uničene — ako bi kateri teh zemljišča na 6 let ne dal sem, ako bi ga potem po 6 letih lepo nasajenega in lepe dohodke nosečega zopet nazaj dobil! Oralo ušivega vinograda velja danes 100 gld. in še manj, novo zasajeni vinograd pa je v 6 letih vreden 800 gld. Kteri kmet bi si ne hotel iz 100 gld. pa 800 gld. narediti, brez dela in brez stroškov?! »Fihpos« navaja tudi celo število ljudij, ki so plačani od dežele in jim dežela vinograde obdeluje. Bravo! to pa niso nikaki slovenski deželni poslanci, nikaki zastopniki kmetov in oni tudi ne vpijejo »Proč od Gradca«! Najpriprostejši kmet mora uvideti, da gosp.

katerega so drvarji pustili. Z veseljem je zgrabil ribo za rep in jo molel proti svetlemu kraju, rekoč: „Riba v-viš agn (ogelj), v-viš agn!“ Toda naenkrat se mu zmuzne polzka žival iz roke in pade v mlako. On seže hitro za njo in res zgrabi neko tudi polzko stvar, ki pa je zelo migala, namreč kroto, jo nese proti ustam in reče: „Kaj se bošle branila? Misliš krota, da ne vem, da si pečena!“

(Konec prihodnjič.)

Kaj je farovžki trobentač Fihposa učil.

Zunaj je brila snežena burja. Sneg je gosto nalletaval in mrzel krivec je divjal po zraku. Zametaval je s snegom jame, pota in hoste ter ga metal ljudem v obraz in za vrat.

Kdor je pil primoran, v tem hudem času prezebati na ulici, stiskal je močno svoj plašč. A gorje oni veliki množici, kateri primanjkuje tople obleke.

Živali so zbežale pred mrzlo burjo. Še celo znani postopač, tatinski vrabec, je zapustil cesto ter si v konjskem hlevu poiskal toplega prenočišča.

Tedaj je sedel v dobro zakurjeni sobi na mehkem divanu (zofi) stari farovžki trobentač kateremu drugače tudi Fihposov oče pravimo.

Robič kmetom samo »komedijo špila«, kajti gg. v Gradci bi mu gotovo ne dajali denarjev in mu vinograd zastonj obdelovali, ko bi ne bil on njihov prijatelj.

Izpred celjskega porotnega sodišča. Dne 14 in 16. decembra vršila se je pred celjskim porotnim sodiščem obravnava proti celi družbi ponarejalcev denarja. Obtoženi so bili: 76letni Ivan Drenek, pleskar, doma iz Mekin pri Kamniku, ki je bil zaradi ponarejanja denarja že trikrat kaznovan, potem 62letni Jos. Curhalek, 26letni Fran Curhalek, 60letna Marija Curhalek, 37letna Josipina Curhalek in 21letna Urša Curhalek, vsi iz Mosteca pri Brežicah. Ta družba se je že od leta 1900 bavila z izdelovanjem ponarejenega denarja. Delali so v kleti, v vinogradu Josipa Curhaleka, a potrebno orodje so kupili deloma v Brežicah, deloma v Zagrebu. Ženske so stale na straži in skrbele za hrano. Od letošnjega poletja so imeli delavnico na posestvu Nikolaja Radamoviča, ki leži deloma na Hrvatskem, deloma na Kranjskem. Tej družbi so prišli 25. avgusta t. l. na sled. Ta dan je neki Franc Medolj v Krškem izdal ponarejen desetak, v Brežicah pa je Josipina Curhalek poskusila zamenjati ponarejen desetak pri knjigotržcu Umeku. Temu se je zdel desetak sumljiv. Josipina Curhalek je rekla, da ga je dobila od nekega hrvatskega kupčevalca s prašiči ter odšla. Šla je potem z bratom in svakinjo v Matheisovo trgovino, tam nakupila raznega blaga in zopet plačala s ponarejenim desetakom. Pomočnik je imel ravno tedaj toliko opravila, da bankovca ni mogel natančno poglegati; sprejel ga je, iz previdnosti pa pa ga zaznamoval. Pozneje se je izkazalo, da je bankovec ponarejen. Stvar se je ovadila sodišču, ki je odredilo hišno preiskavo, katera pa ni imela uspeha,

Njegovo plesnjivo telo pokrivala je svila in drago sukno. Debeli obraz se mu je svetil, kakor bi ga kdo lakiral z rudečim lakom. Bil je tudi lepo obrit, najbrž zato, da bi se bolje poznala vsaka hinavska črta na njegovem licu.

Pred njim je stala majhna mizica in na njej se je svetil liter ljutomerske starine, ter vabile dišeče smodke, da bi jih vtaknil v svoja usta.

Poznalo se mu je, da ga je mučil dolg čas, kajti široko je zdehal in leno pretegoval svojega rojstva grešne kosti.

Čez nekaj časa je prijel za zvonček in ž njim močno pozvonil. Hitro je vstopila njegova sicer že ne več mlada, a vendar še zmiraj ljubezni vredna gospodinja ter ga vprašala, česa želi.

„Pokličí mi sina!“ glasilo se je povelje.

„Prečastiti, katerega pa?“ vpraša kuharica dalje.

„No avša, onega, kateremu sta botra hofrat in tisti profesor, ki že dvajset let ni videl šole od znotraj!“

Služabnica je urno odšla in koj potem pripeljala zaželjenega otroka.

Trobentač se je zdaj zravnal in ljubeznivo rekel: „Ljubo dete moje! Sem k mojemu srcu se vsedi in zvesto poslušaj glas svojega očeta.

kakor tudi ne zaslišanje rodbine Curhalek. Ker je Josipina Curhalek tudi v preiskavi trdila, da je dobila ponarejeni desetak od nekega hrvatskega kupčevalca s prešiči, je sodišče stopilo v zvezo s hrvatskimi oblastnijami, katera so tudi začela obsežne poizvedbe. Dne 23. septembra je neki Marko Zemljanič pri graverju Justitzu v Zagrebu naročil več črk in števil. Graver je spoznal, da se gre za ponarejanje denarja, je stvar ovadil. Zemljanič je nekaj dni pozneje, namreč 30. septembra, pisal graverju naj pošlje naročene reči na Frana Curhaleka, a predno je graver to storil, je Zemljaniča videl v Zagrebu in ga pustil aretirati. Na podlagi njegovih izpovedeb izvršena hišna preiskava pri rodbini Curhalek je imela popoln uspeh, samo da glavnega krivca, povzročitelja vseh falzifikacij necega Iv. Krkovca ni bilo dobiti. Krkovec jo je baje v Ameriko popihal. Obsojeni so bili: Ivan Drenek na dosmrtno ječo, Josip Curhalek na dve leti, Josipina Curhalek na tri leta, in Marija Curhalek na jedno leto. Koliko falsificiranih bankovcev je družba spravila v promet, se ni dalo dognati.

Ponarejanje denarja. Pred par dnevi zasledili so žandarji po naključju ponarejanje denarja pri krčmarju Valentinu Šoberniku v Spodnjem Dupleku pri sv. Barbari niže Maribora. Iskali so tam neko ukradeno knjigo, katere pa niso našli. Pri tej preiskavi pogledal je žandarmerijski poveljnik v neko davčno knjigo in rekel: „oho! tu pa imate dosti denarja“ in res bili so v nji sami stari desetaki in novi desetkronski bankovci, katere je izdeloval nek Franc Pečar iz Zimice s fotografičnim aparatom. Vse drugo je bilo zgotovljeno, samo rudeče številke so še manjkale. Seveda, na to so oba takoj odgnali v Maribor kašo pihat, kjer sedaj v zaporu rišeta rudeče številke.

S težavami sem te rodil, ker otroci stanejo veliko denarja. Pa hvala Bogu, stroškom sem se pametno izognil, saj plačujejo za tebe gotovi gospodje, ki prešajo denar iz pobožnega ljudstva.

Znano ti je dobro, zakaj sem te poklical na ta pokvarjeni svet. O, moči še imam, moči, a nekaj družega je, kar je prisililo mene in moje prijatelje, da smo si priskrbeli pomagata: veš, dragi sinko, meni že nobeden pošten in na pol pameten človek ničesar ni hotel več verjeti. Ne čudim se, da je prišlo tako daleč, ker sem toliko let in tako nesramno lagal, da bi se še najgrši cigan mogel od mene kaj naučiti.

S teboj, dečko, imam veliko dopadenje. Prav dobro se ti pozna, da si moj sin in da se pretaka po tvojih žilah še mlada, a vkljub temu že zelo strupena kri.

Samo malo neroden si še. Pa tudi te slabosti se bodeš kmalu otresel in tedaj ti ptujski sovražnik „Štajerc“ ne bode mogel oponašati, da še krone nisi vreden.

Da se to preje zgodi, bodeva zdaj ponovila nekaj naukov, katere sem te naučil, predno si se podal v viharno življenje.

Povej mi najprej: kaj je naša vera?“

Od Sv. Jerneja pri Konjicah. Dokončali smo občinske volitve tako, kakor smo si že dolgo želeli. Novi župan je Janez Kotnig, pa o njem še ne moremo mnogo povedati. Prvi občinski svetovalec Franc Bračič, ki bo opravljal tudi občinsko tajništvo, je kot pobožen kristjan že storil neizmerno veliko dobrega za domačo cerkev, posebno pa še za šolo. Mnogo let je bil šolski načelnik, in so ga vsi učitelji, ki so bili kedaj pri nas, občudovali zavoljo njegove očetovske skrbi za šolo. Mislili bi, da takega moža vse ljubi, pa vendar ni tako. Nekateri so se z g. župnikom in g. nadučiteljem vred trudili za izvolitev starega odbora, pa se jim ni posrečilo. Ti so pri nas ustanovili bralno društvo, katero pa novemu odboru ni naklonjeno. Ta novi odbor namreč zagovarja tiste misli, ki nam jih podaja naš cenjeni „Štajerc“ in to se nam šteje v greh.

Potres. Iz Bizelskega pri Brežicah se nam poroča, da so imeli tam one 17. t. m. ob en četrt na štiri popoldan precej močen potres.

Lrtva žganja. Iz Drazenberga pri Cmureku se nam poroča: Pri gostilničarju g. Janezu Šikerju pri Cmureku se je prenapil žanja 74letni Franc Leš, vsled česar je umrl. Njegov mrtvaški oder je bil listnjak, kjer je ležal dva dni odet z navadnim prtom. Kakšno življenje, takšna smrt.

Iz Ptujске Gore. Fihpos piše v svoji zadnji številki cel dopis o „cepiklu“ g. Repe-ja od Ptujске Gore. Pri nas pa vemo še vse boljše povesti od Ptujске Gore, katere naj Fihpos pripoveduje — ako si upa. Za danes samo to: Ko se je tukaj novo šolsko poslopje dogotovilo, hotel je občinski odbor prodati staro šolo za 2500 gold. Ali tu je prišel naš gospod župnik in obljubil, da bode vzel penzioniranega du-

Fihposček spodobno odgovori: „Naša vera je trdno prepričanje, da je večni Bog ustvaril svet za nas, da nas je postavil za gospodarje in vladarje, ljudstvo pa je določil za našo molzno kravo.“

„Dobro sinko moj! Zdaj mi pa povej kedaj je vera v nevarnosti?“ — „Naša vera je v nevarnosti za časa volitev, tedaj se hočejo nekatere krave puntati in slediti takim pastirjem, ki bi jim za dobro mleko in okusno maslo tudi radi preskrbeli tečnega sena, čiste vode, zdravih hlevov in mehke stelje.“

„Kaj pa je cerkev?“ — „Cerkev je lepo poslopje, v katerem se naj oznanjuje vsem ljudem božja beseda.“ — „Neumnež otročji! Tako je mislil Jezus, tako so govorili apostoli in tako še res pravi mnogo duhovnikov; pa zapomni si dobro: prava naša cerkev je kraj, kjer se ljudstvo pridobavlja za nas in za naše prijatelje. Zastopiš?“

Kaj pa je tista ljubezen, katero imam jaz zmiraj na jeziku?“ — „Nauk o vaši ljubezni se glasi: ljubi svoj trebuh črez vse, svojega bližnjega pa kakor samega sebe, to se pravi, ljubi ga, če ga moraš ljubiti, ako ga lahko ugrizneš, ga pa le počeno pograbi!“ — „Dobro! izvrstno! zlato dete moje!“

„Ker sem te namenil za delovanje na političnem polju, moram te tudi iz politike malo izprašati.“

hovnika na stanovanje, ako občina to hišo proda njegovi sestri za 1550 gld. In ker smo Črnogorčani želeli imeti po dve nedeljski meši, prodala je torej občina pod tem pogojem to hišo njegovi sestri za 1550 gld. Ko so pa šli gospodje v Ptuj delati pogodbo, šli so z gosp. župnikom samo njegovi prijatelji in „pozabili“ v pogodbo staviti pogoj zaradi penzioniranega duhovnika in druge meše. Tako danes Črnogorčani nimajo hiše, imajo le malo denarja, nobenega penzioniranega duhovnika in nobene druge meše. Dobili smo sicer v mesecu avgusta gospoda kaplana, a to proti volji gospoda župnika in po šestih tednih, ko je g. kaplan zbirco (bero)pobral, je šel od nas proč. Kako se je gospod župnik pri sprejetju g. kaplana obnašal, hočemo za danes še zamolčati. Na dan kaplanovega poslova je g. župnik rekel iz prižnice, da hočemo mi imeti dve meši samo zato, da bi delali „kšeft“. Ko pa je gospod župnik se pogajal za hišo, pa mu „kšeft“ ni bil prav nič na poti. No, pobožni „Fihpos“, kaj pa ti k temu porečeš? Oh, cepikl, cepikl, cepikl!

Sleparji. Kako navihani sleparji so „Štajerčevi“ nasprotniki, hočemo danes našim naročnikom povedati. Ker ti hudobci vidijo da „Štajercu“ nemorejo do živega priti, pa so si zmislili grdo sleparstvo. Oni pišejo mnogo mnogo dopisnic in pisem na uredništvo ali upravništvo „Štajerca“ in pravijo v njih, da temu ali onemu ni potreba več našega lista pošiljati, in so zraven še tako predrzni, da podpišejo tudi ime tistega, za katerega vedó da je naš naročnik. Ali ti faloti so se tudi s takim sleparstvom počeno zmotili, kajti mi s takimi dopisnicami in pismi samo lepo kurimo peč, pri kateri se naš urednikovič tudi počeno greje. — V navadi in sploh pravilno je, ako

Veš kaj je prava, resnična, srčna, iskrena narodnost ali ljubezen do domačega jezika? — „Narodnost ali ljubezen do domačega jezika je kričanje: živio Slovenci! proč z Nemci! Slovenci, le darujte, darujte, naš mili narod je v strašanski nevarnosti!“ — „Dobro, ljubi sinček! Veliko že sicer znaš, pa najvažnejšega še vendar ne veš. Zato si prav dobro zapomni: najbolj narodno je, če nemški ali italijanski čebljaš in pišeš, kadar bi ravno treba ne bilo, a to to vendar storiš, da bi se prikupil okrajnemu glavarju ali morebiti ministrom i. t. d., ker dobro je imeti velike gospode za prijatelje; nenarodno pa ali nemškutarsko pa je, če se ubogi ljudje, naše molzne krave, hočejo nemški jezik naučiti, da bi si potem lažje poiskali v širokem svetu boljšega kruha. To je zelo nenarodno, da celo izdajalsko, ker potem odide z doma veliko ljudi, kateri bi nam lahko še tuintam kaj zastonj delali in nam kaj zaslužiti dali; in kar je najhujše, najžalostnejše in najbolj proti naši narodnosti: včasih se vrnejo taki ljudje s polnimi možnjami domov in nočejo več dajati in ubogati. Zato pa vrag vzami tiste, ki bi radi, da bi se jim že na tem svetu dobro godilo, nam pa slabši.“

Zdaj pa mi povej, kaj je narodno gospodarstvo? — „Narodno gospodarstvo je gospodarstvo, po ka-

kdo na kak časnik ne mara biti več naročen, more zapisati na zavitek v katerem časnik pride: „se ne sprejme več“ in podpisati lastnoročno svoje ime. Ker se pa to pri „Štajercu“ ne godi, bomo kurili tudi pozneje s takimi dopisi in se gredi.

Od sv. Ruperta v slov. Goricah. V številki 48 z dne 28. novembra piše „Slov. Gospodar“: Slavnost mladencev pri sv. Benediktu se je v nedeljo tako obnesla, da nam skoro ni mogoče popisati. Čudimo se tedaj kakoršna je le morala biti nepopisljivost. In res so iz nekaterih sosednih far gospodi kaplani z največjo skrbjo vabili fante, in tako so tudi pri sv. Rupertu naš g. kaplan obljubili, da tisti fanti, ki bodo šli z njimi, so pri delitvi spovednih listkov prosti spraševanja katekizma in da bodo tam plačali tudi za vino kolikor bo mogoče. In res se je iz naše roperčke fare zbralo kacic 20 fantov, kateri so korakali iz radovednosti z gosp. kaplanom ogledat si obljubljenih predstav, menda še bolj pa zaradi obljubljenega vina. Bili pa so tam tudi fanti vmes, ki so videli že nekoliko dalje kakor sv. Benedikta stolp, tem ni se dozdevalo nepopisljivo, kajti znane so njim že predstave omikancev, a ne v Benedički dolini. Dalje piše „Slov. Gospodar“ o izvrstnem govoru fanta Roškarja, a ta le je navadno že vode pijan, sedaj se je pa še Benediškega vina čez mero naserkal, in postal zmešan; a še bolje pijan mogel je biti tisti dopisnik „Slov. Gospodarja“, da se mu je ta govor tako dopadel. Zlasti pa smo stermeli piše „Slov. Gospodar“, silno neki podučljivim in temeljitim govorom fanta Franceta Krampergerja od sv. Ruperta, občine Gočove. Ej! ljubi naš umetnik, privrženec Mariborskega krokodila in Fihposa, iz katerih si je že ta junak toliko zapomnil in potem izvzel nekatere točke, da tedaj

terem nevedno ljudstvo tako gospodari, da nam nikoli ničesar ne manjka in da imajo tudi naši prijatelji zmiraj zadosti dobička.“

Kako pa se narodno gospodarstvo najbolj podpira? — „Narodno gospodarstvo se najbolj pospešuje z ustanavljanjem konsumov“ — „Seveda seveda! Vidiš, za nas so konsumna društva pravi blagoslov božji. Še prej, ko se tako društvo porodi, ima nam prijazni advokat s sestavljanjem pravil lep zaslužek. Nekateri kaplani potem ljudstvo za nje navdušujejo in dobijo za to večjo biro, ker mislijo kmetje, da se res za nje trudijo. Torej zopet korist. Ko se odpre prodajalna, spravljajo lahko naši prijatelji svoje brate in sestričine v službo za komije. Ni-li to tudi naš profit? Če konsumu denarja zmanjka, posodi ga na visoke obresti posojilnica, vsled česar imajo zopet naši pomagači hasen. Pride jud s tožbo, tedaj mora konsumarje naš doktor zagovarjati. In ako zapoje čez par let mrtvaški boben, ima zopet naš največji prijatelj in pomočnik masten opravke. Da pridejo pri tem lahko ljudje v nesrečo, to te naj nikar ne moti, ker kdo ne mara ali ne more več živeti, pa naj umre, da bodo imeli moji ljubi prijatelji in tvoji reditelji zopet kaj dela in denarja.“

Zapiši si skrbno v srce te zlate besede moje!

po vzgledu teh tudi on zna razpeti svojo dolgo pest, in šinfati tudi šez „Štajerca“, a neve zakaj. Imel je celo enega pomagača da sta ta podučljiv govor skupaj skresala in iztuhtala iz vseh numer Fihposovih in Gospodarjevih, in to se je učil cel mesec, da si pridobi velikih časti, do katerih hrepeni noč in dan. Hočemo vsaj nekoliko uzreti, kdo da je ta umetnik ki dopisuje v „Slov. Gospodarju“ in „Fihposu“ tudi o svojih soobčanih; kaj da razumi in kje se je vse to naučil. Hodil je namreč šest let, v latinsko šolo k Sv. Trojici v Slov. Goricah in ker vsled trde butice ni kaj posebno napredoval, in ker mu je oče, čeravno ima v blagajnici precejšno svoto denarja, na ktere ga je že sin sila ponosen ni mogel kupiti učenosti, dal ga je pozneje v mestece Murek, da se tam nauči nemščine, in da zna Nemcu vsaj vole ceniti na sejmu. Nekih 14 dni je res težko prebil na Nemškem, čeravno ga je oče z denarjem in svinskim mesom krepko podpiral; in ko se France vrne domov, postal je največji prijatelj volov, konjev in „Slov. Gospodarja.“ Sedaj mu je pa ta še mladega izlegel po imenu „Fihpos“ — Ta ga hvali pa tako le: Vrl fant iz Gočove nam piše, da še tukaj volitve ni konec itd. a o tem tvojem dopisovanju in tvojih par pristaših bomo se mi v kratkem še resno pogovorili, pač pa so za vas pomenljive besede ktere je govoril naš Izveličar nad Judi: „O nebeški Oče odpusti njim, saj ne vedo kaj delajo“, kajti vam so buče zrastle samo za bahanje, a so prazne in vam njih gotovo vsi dohtarji nebodo napolnili. Zakaj pa „Fihpos“ piše o vrlosti našega modrega Franceta Jurkovega? Zato ker je menda izvedel da je jako pobožna duša, in da se odlikuje s tem, kadar je v cerkvi ob praznikih božja služba, on pa jo tačas pobriše v bližnjo gostilno,

Ravnaj se vedno po njih in videl bodeš, da se ti bode na tem svetu dobro godilo! Ne glej plaho! Mhm! meni se zdi, da se še malo pekla bojiš. Tepec ako drugi v njem prestopijo bodeš ti tudi!

Za prihodnjic pa ponovi obojne zapovedi, pa ne tiste, katere je Bog dal, tiste so le za navadne in za nemškutarje, marveč moje, veš moje, to je naše! Premišljaj tudi malo o davkih in o vojaštvu.“

Komaj je jenjal govoriti, že je vstopila pridna gospodinja in prinesla cel kup krožnikov, štiri kupice in dva litra vina. Miza je bila hitro pognjena in oče in sin sta se vsedla k njej. Večerja jima je zelo dišala. Najprej sta pojedla malo goveje juhe z rezanci, potem sta dobila povejen jezik s frišnim italijanskim graham in nato sta se spravila nad purana ter prigrizovala pečen krompir in solato. Vse sta pridno zalivala z zlatim vincem. Skrbna Urša je še prinesla neke prav dišeče štruklje katerih se še pa dotaknila nista.

Mene siromaka pa sta veter in mraz pregnala v lopo, kjer sem se stisnil za prva vrata. Z začudenjem sem poslušal Fihposove odgovore in očetove nauke, med jedjo pa sem požiral sline ter si mislil: ko bi pač jaz imel tako kosmato vest in tako dobro večerjo kakor ta dva hinavca.

Janus.

dokler drugi ven ne pridejo; včasih se je pa tudi zunaj cerkve rad sprehajal — nič ne de — menda je študiral ta čas temeljiti govor kterege porabi v slavnosti pri Sv. Benediktu. Seveda je še pa hvale vreden, ker je ponižen, kajti dopisal je sam v „Gospodarju“ da bo v fari najbogatejši — gotovo ni pisal kaj takega „dunajski Rotšild ne, kateri ima še en groš več. A gospod župnik so mu enkrat celo vrata iz cerkve pokazali ker njim je ugovarjal. V tistem času je hudo grajal čez duhovnike, o zdaj sta si z gosp. župnikom dobra prijatelja, nadejati se je da bo cekmošter. Take krivde pa itak lahko en siromašen fant prevzame, kajti večina teh gospodov siromašnega kmeta ne marajo, a le bogataša, kterege pa o vsaki priliki grozensko hvalijo, čuditi se sedaj, da so vsaj dobri prijatelji ubožnega kmeta denarjev, mošta in klobas, kajti to pa tudi od teh iz srca radi vzamejo. Njih tarif pa se tudi za siromaka navadno dobro napihne. Ti pa ljubi fant, pusti tvoje dopisarije, in prosi ljubega Boga, naj ti da rasti toliko bolj na možganih, koliko odveč se razširja ostalo telo. Kadar bodeš stal spet na odru, povedal bodeš gotovo še kaj v vaši kuretini, in zopet bo strmela „Slov. Gospodar“ nad čudodelno tvojo besedo, oni pa ki bodo videli tako hajdovsko postavo, bodo še svojim vnukom tvoj spomin na srce pokladali. Roperčan.

Zunanje novice.

Copernico so zaprli. Dne 14. t. m. je ljubljanska policija ujela copernico in jo dala pod ključ. Ženska je bila znana daleč okrog in iz cele dežele so prihajali ljudje k njej iskat pomoči v vseh nadlogah življenja. Tudi Ljubljanci so jo obiskovali. V hiši, kjer je stanovala, je imela veliki rešpekt in vsi so se je bal kot copernice. Znano je bilo v hiši, da ima mizico, na kateri se včasih na njeno povelje pokaže sam satan in se ž njo pogovarja. Gorje tistemu, ki se je k tej mizici vsedel, vstati ne more več, dokler ona ne pregovori svoje skrivnostne besede. Tudi je bilo v hiši znano, da ima copernica Kolomanove bukvice in da zna zagovarjati. Ko je policija zvedela za to copernico, jo je opazovala in jo, ko je imela svojo ordinacijo, prijela, zaprla, jej vse knjige, čarovne predmete in čudotvorne korenine zaplenila. Našla se pri njej knjiga „Kolomanov žegen“, ki ima 71 kapitelov in 271 strani. Neka druga knjiga se imenuje „Sanje device Marije“, in imajo čudotvorno moč, če se privežejo na trebuh. S pomočjo teh knjig, korenin, starih rut, cunj, sladkorja, storžev i. t. d. je copernica zdravila razne človeške bolezni, kakor raka, otekline na nogah, kašelj katar i. t. d. Zdravila je pa na jako čudno-poseben način. Ženski, ki ji je tožila, da jo boli trebuh okoli popka, je dala staro raztrgano ruto in košček sladkorja, pa ji je vse minulo. Dekletu ki je imelo nezakonskega otroka, pa ni hotel fant za njega plačevati, je dala cunjo, katera je imela moč, da se je fant spomnil svojih očetovskih dolžnosti. Dekleta so kar vrela k copernici in našla so se pri njej pisma, v katerih pišejo, da bi njej pomagalo

„Tega človeka pridobiti.“ Tudi prešiče je znala zdraviti in hodila je celo po deželi okoli prešiče zdraviti. Na stanovanju so neki našli vse polno pisem in celo telegramov s prošnjo, da naj pride zdraviti. Copernico je neki uganjala že dve leti in si jo seveda pustila dobro plačati. Coprati jo je naučil brat bivšega župnika na Primskem, kateri je vse skušenosti svojega stanu razodel bratu in ima sedaj čudatvorno moč v sebi. Ta jej je tudi blagoslovil vse reči, katere so se dobile pri njej. Morda si bode čarovnica sedaj še iz ječe pomagala. Radovedni smo, če zna tako coprati.

Gospod papiga. Pred kratkem je odletela iz kletke v Pragi papiga. Slučajno se je vračal iz mesta na svoj dom neki priprosti kmet in ko je šel skoz gozd zunaj Prage, zagledal je na veji čudnega ptiča. Odprl je usta ter zijal. Papiga pa je nanj začela vreščati, kakor je bila doma navajena: „Otevrhuba! Otevrhuba!“ (Zijalo). — Kmetič se je prestraši., hitro je potegnul kapo raz glavo ter prosil: Prizanesite, gospod, jaz sem mislil, da ste ptič!“

Soprogo zbedel. V Pragi se je poročil pred sedmimi meseci usnjak Fr. Buriánek z lepo, mlado Albino Zápotocko, ki pa ni ugajala le njemu, temveč tudi drugim možkim, kar pa seveda zaljubljenemu možu ni bilo po volji, zlasti, ker je lepa Albina rada vračala zaljublene poglede svojih čestilcev. Vsled tega sta se mlada zakonca čestokrat prepirala, a sta se vedno zopet sprijaznila, celo potem, ko je zalotil Buriánek svojo ženo v objemu družega nekega muzika. A tega je nezvestnica kmalu odslovila in je začela ljubimkati s filozofom Slávikom, ki je stanoval pri njih. Buriánek je sumil nekaj; 15. t. m. se je priplazil zvečer tiho domov. in našel je res Slavika sedečega poleg postelje svoje žene, ki se je že odpravljala spat. To je Buriánka tako razjarilo, da je zabodel soprogo, ki je v par minutah umrla in ranil tudi svojega konkurenta. Takoj nato se je sam javil policijski patrolji, ki je ravno prijezdila mimo hiše.

Kaj bo župnik Bogu odgovoril? Nek Belgijec po imenu Pradel, je v neki svoji pred kratkim izišli knjigi o svojem zamrlem strijcu, kateri je bil več let župnik v belgijski vasi Pierre-Buffiere pisal; Strijce župnik je bil izvrsten mož, a velik posebnež. Nekega dne je govoril ostro s prižnice proti mlačnosti in nebriznosti svojih faranov v verskih zadevah z jako dovtipno mimiko. „Dragi bratje in sestre“, rekel je, „ako me bode ljubi Bog srečal v dolini Jozafat, gotovo me bode vprašal: „Župnik iz Pierre-Buffiere, kaj si napravil z ovčicami, ki sem ti jih zaupal?“ — Jaz pa se bodem od srama skrnil. V tem trenutku potuhnil in skrnil se je za prižnico, kakor se skrivajo otroci pri igri. Potem se je zopet prikazal in rekel: In drugič me bode ljubi Bog vprašal: „Župnik iz Pierre-Buffiere, kaj si napravil z ovčicami, ki sem ti jih zaupal?“ In zopet se bodem skrnil. In potaknil se je zopet za prižnico, kakor vprvič. Potem pa je skočil pokoncu, kakor mladenič in začel z novega: „Če me pa bode ljubi Bog tretjokrat vprašal: „Župnik iz Pierre-Buffiere, kaj si napravil z ovčicami, ki sem ti jih zaupal?“ — potem bodem gotovo odgovoril:

„Neumne si mi izročil o Gospod, in neumne ti zopet vračam“.

Nesreča v sreči. V Sevilji je zadel ubožen meščan Amando Gomez 30.000 mark, katerih je bil seveda nepopisno vesel, zato je hotel presrečni dan tudi dostojno slaviti, Napolnil si je žepe z denarjem ter je romal ves večer in skoro vso noč od gostilne do gostilne, a vkljub temu ni bil Gomez posebno vinjen. Že proti jutru se je pridružil dvema drugima pivcema, ki pa nista bila tako dobre volje kot Gomez. Začela sta se ž njim prepirati in v prepiru je zabodel eden izmed njiju Gomeza, da se je zgrudil mrtev na tla,

Električna mišja past. Kaho veliko ulogov igra dandanes električna, je znano vsakomur. Različni veleumi so izumili najraznovrstnejše stroje, ki nadomeščajo ogromno moč in naglico. V Ameriki usmrčajo ljudi s pomočjo elektrike. V najnovjšem času pa je izumil nekdo tudi električno mišjo past, ki je tako sestavljena, da je treba miški le teči po njej, na kateri je nastavljen kosec slanine. in že jo usmrti električen tok.

Vlak v čakalnici. Ekspresni vlak, ki vozi iz Ostende na Dunaj, je zavozil, ker ni delala zavora, prav v čakalnico v Frankobrodu ob M. Stroj in tenden sta predrla zid in se ustavila sredi dvorane, prvi tovorni voz je obtičal na peronu, ostali vagoni pa so ostali na progi. Druga nesreča se ni pripetila. Vlak je vozil z novim strojem dalje na Dunaj.

Zakonska tragedija v Neapolju. 10. t. m. je sprejela žena bogatega tovarnarja in posestnika Ksaverja Querateja pri sebi ponoči svojega ljubimca in njegovega prijatelja, ko je mož že spal. Domenili so se, da hočejo umoriti Querateja; in res sta ga napadla soprogin ljubimec in njegov prijatelj s cepci. Ko je bil Querate že ves oblit s krvjo in sta mislila morilca, da je mrtev, sta se začela posvetovati, kam bi skrila mrtveca. A tovarnar je bil še živ, zgrabil je meč, ki visel na steni ob postelji in je zabodel ljubimca svoje žene. Družega morilca in nečloveško ženo pa so zaprli.

Atentat na avstro-ogerskega konzula. V Carigradu je ustrelil neki turški paznik na avstro-ogerskega konzula Hallerja in ga zadel v vrat. Konzul je nevarno ranjen. Paznik trdi da je mislil sprehajajočega se konzula za — tata tobaka!

Skala porušila hišo. Pri Weyerju na Gornjeavstrijskem se je dogodila te dni velika nesreča. V vasi Anger, ki stoji ob vznožju velikanske pečine, se je odtrgala ponoči skala in je porušila hišico delavca Matije Hopfa. Zidovje je zasulo Hopfovo ženo in dva otroka, katere so izkopal mrtve iz razvalin. Oče in tretji otrok pa sta ostala živa.

Kakor v basni. Mlad misijonar je postal milijonar. Pripoveduje se o tem iz Čikaga: Pater Anderson je bil v Čikagu vzgojen za misijonarja ter je odšel v Aljaško z nekim Jahnom Brintessenom; ondi je našel plast zlata v vrednosti več milijonov. Vrnil se je ter se oženil z lepim dekletom, katerega je svoje dni počeval v krščanskem nauku.

Oženil mater in hčer. Joel Vanpatten v Syracuse v Ameriki se je zameril zakonskemu zakoniku ame-

riškemu. Gospa Asenaty Wright trdi, da je Joel njen mož, njena hči Karolina trdi isto in Joel pravi, da imate obe prav. Pred 24 leti se je oženil z gospo Wright, katera je bila vdova in je imela hčerko Karolino. Tekom let je Joel videl, da je Karolina postala krasno dekle, in se je hitro ločil od stare Asenath in poročil krasno Karolino. Zdaj je policija aretirala vso Vanpatten-Wrightovo rodbino — enajst oseb.

Osveta ljubimca. V neki kavarni v Brodu se je izvršila te dni strašna ljubezenska tragedija. Pomočnik Jovo Smiljanič se je začel prepirati z neko natakario, ker ni hotela ničesar čuti o njegovi ljubezni; prišel je lastnik kavarne in njegova žena ter sta hotela pomiriti. Toda Smiljanič je potegnil nož iz žepa in je preparal natakario trebuh, tudi kavarnarico je nevarno ranil, a menda bo ozdravela, dočim se bori natakario s smrtjo.

Recept namesto zdravila. Neki dninar, ki je delal pri zgradbi simplonskega predora, je občutil, da ga trga v desni nogi. Ker pa bolečina ni nehavala, je poklical zdravnika. Ta mu je predpisal zdravilo s katerim je imel delavec mazati bolno nogo. Toda delavci to ni pomagalo in zdravnik je predpisal močnejše zdravilo. Ker pa tudi po tem ni odjenjala bolečina, je zdravnik vprašal, kako uporablja bolnik predpisani recept. Zdaj še-le je zdravnik izvedel, da si je delavec drgnil nogo s papirjem — z receptom!

Preveč duhovit. Urar Artur Douillet je pred nekaj dnevi v Parizu šel pozno ponoči domov in pel na ves glas. Dva redarja sta prihitela in mu ukazala mirovati. Ob enem sta zapazila, da ima mož ves krvav zveženj pod pazduho, ter sta ga vprašala, kaj da nese. „Glavo vajinega tovariša“ je odgovoril urar, odvezal zveženj in pokazal redarjema — telečjo glavo. Redarja sta ga seveda aretirala. Prišedši pred komisarja se je Douillet začel opravičevati, da se je zgodilo nesporazumljenje. „To so prazne besede“, je rekel komisar. „Ne, gospod komisar“, je ugovarjal aretovanec; „zgodilo se je res nesporazumljenje; rekel sem redarjema, da nesem glavo njunega tovariša, pa nisem zapazil, da imata oslovski in ne telečji glavi.“ Za toliko „duhovitosti“ so moža odpeljali v zapor, kjer mu bodo te muhe menda že minile.

Gospodarske stvari.

O pomenu in uporabi umetnih gnojil.

Predavanje Dr. Ernesta Kramer-a, docenta na tehniški visoki šoli v Gradcu.
(Konec.)

Kako naj se uporabljajo umetna gnojila pri različnih nasadih?

5. Tudi v vinogradih dosežeš lahko z umetnim gnojem mnogo vspeha. Kakor je znano, potrebujejo trda tla, ki imajo mnogo raztopnih rastlino redilnih snovij v sebi; te snovi morajo biti pa tudi globokeje v zemlji, da jih tudi globoko segajoče trtne korenine lahko uživajo. Mi žalibog vinogradov še z živalskim gnojem ne gnojimo; vsaka vinska letina pa slabi tla, trte se ne morejo dovolj močno razvijati in tu je

uzrok, zakaj raznovrstni škodljivci trti leto za letom tolike škodujejo. Da trto ohranimo krepko, treba jo je močno gnojiti. Ker pa tudi najboljši gospodarji ne morejo dobivati toliko živalskega gnoja, da bi le nekaj prestajalo za vinograde, in ker po drugej strani izvaževanje živalskega gnoja v visoke lege napravlja veliko stroškov, služijo v to najboljše umetna gnojila. V prvi vrsti ugajal bi tu posebno dobro kak superfosfat kalijevega solitra. S tem načinom gnojenja ne povišaš le vinskih pridelkov za 20-30%, marveč krepčaš tudi razvijanje listja in trtnega lesa. Gnojila, ki imajo dušec v sebi, med temi posebno čilski solitar, uplivajo posebno na razvijanje trtnih mladik; kalijske soli pa in superfosfati množijo trtne pridelke. Nemci in Francozje dosegli so s tem, da so uporabljali umetna gnojila, prav veliko vspeha. Najboljši gnoj za trte je, kakor smo že omenili, kak superfosfat kalijevega solitra. Pozno v jeseni ali zgodaj spomladi gnoji trte tako, da okrog vsake trte izkoplješ kakih 40 cm. globoko in ravno tako široko jamo, toda ne preblizu korenin oziroma trte. V to jamo potrosi 10 dekagramov gnoja ter jo zopet zasuj.

6. Tudi za gnojenje sadnega drevja priporočamo umetna gnojila, katera pa v tem slučaju rabi mešana z živalskim gnojem. Pognoji najpopred z živalskim gnojem in potrosi potem tla z kako mešanico žveplenokislega kalija in koščene moke, ali Thomasove žlindro. Kalij in fosforna kislina zelo povspešujejo dobro rast. S tem gnojenjem dozori les; les postaja pa z gnojenjem z živalskim gnojem „gobast“ in voden.

7. Konečno naj še omenimo, da lahko umetni gnoj rabimo in to z največjim uspehom tudi pri vrtnih in sočivnatih zeliščnih nasadih.

Odkod in kako naj dobivamo umetna gnojila?

Pri nakupovanju umetnega gnoja bodi za gospodarja glavno pravilo, da si ga vedno kupi iz prve roke, namreč naravnost v tovarni za umetni gnoj. Ne svetoval bi ti, da si ga naročaš pri prekupcih. Prekupcu je namreč največ na tem ležeče, da si napravi mnogo dobička; zaradi tega primešujejo umetnemu gnoju navadno nič vredne tvarine in snovi n. pr. pesek, prst, šoto itd. Pri tem načinu popačenja prišel je umetni gnoj že pri marsikaterem gospodarju ob dobro ime, ker si gospodar ni pridobil nobene koristi, kar je popolnoma lahko umevno, ker ima na ta način popačeni umetni gnoj le premalo redilnih snovij v sebi.

Kmetu ali gospodarju, ki ima le malo ali vsaj ne prav veliko gospodarstvo, ki toraj potrebuje primeroma le malo umetnega gnoja, bi zavoljo velikih stroškov pri spravljani komaj zamogel svetovati, da si ga naroči sam za sebe iz tovarne. Za takega gospodarja bilo bi najbolje, da si ga naroči skupno z drugimi kmeti. To pa lahko takole storiš: Naroči si umetni gnoj pri dotični kmetijski podružnici ali gospodarski zadrugi, katira ti ga preskrbi naravnost iz tovarne in sicer skupno za vse one, ki so se oglasili pri tej družbi. Ta način skupnega naročevanja ima trojno korist. Prvič stal te bode umetni gnoj zaradi malih pravih stroškov primeroma mnogo manj:

drugič si lahko popolnoma svest, da dobiš čisto pristnega in nepopačenega; tretjič ti je tudi plačevanje veliko olajšano, ker tovarna rada vsako kmetijsko družbo ali gospodarsko zadrugo počaka za plačilo tudi po več mesecev. Na ta način naročujejo si kmetje umetni gnoj že po več desetletij na Nemškem, kakor tudi v več avstrijskih pokrajinah n. pr. na Češkem, Moravskem, v Šleziji na Nižjeavstrijskem in tudi na Tirolskem. (Taka fabrike na Spodnjem Štajerskem se nahaja v Hrastniku. (Opomba uredništva.)

Kaj je kontrola umetnih gnojil?

Z umetnimi gnojili kupiš si prav za prav le uspešnih redilnih snovij. Med temi kokor smo že omenili — pa posebno fosforno kislino, dušec in kalij. — Od množine teh snovij zapopadenih v gnojilih odvisna je pa tudi njih cena. Čisto lahko ti bode umevno da je n. pr. jeden metrični cent superfosfata, ki ima v sebi 20 kg. raztopne fosforne kisline, še enkrat toliko vreden kakor jeden metrični cent kakega superfosfata, ki ima 10 kg. raztopne fosforne kisline. Vsaka tovarna, ki ti ponuja umetna gnojila, pove ti koliko odstotkov uspešnih redilnih snovij ima, umetni gnoj v sebi in ti tudi jamči za istinost tega. Toda na tako jamčenje se dandanes gospodar ne more popolnoma zanesti, ker popačenje umetnih gnojil ni nič kaj redkega. Gospodar mora imeti prepričanje in zagotovilo, da imajo gnojila, ki si jih je kupil, tudi v resnici toliko uspešnih in redilnih snovij v sebi, kakor mu je prodajalec zagotovil. To so pa zamore zgoditi edino le s kemijskim preiskovanjem. Ker se pa od gospodarja nikakor ne more zahtevati, da bi sam kemijski preiskoval gnojila, je neobhodno potrebno, da ima vsaka dežela, ki je v kmetijstvu že mnogo napredovala, kak zavod ali javni laboratorij za kmetijske namene, ki naj bi gospodarju kolikor le mogoče brezplačno preiskoval gnojila. Le škoda, da na Štajerskem in v drugih sosednih deželah nimamo še nobenega sličnega zavoda, dasi ravno smo popolnoma preverjeni, da bi bil zelo velike koristi. Na Nemškem jih je že čez sto, ki imajo različna imena n. pr.: „poljedelsko poskušališče“, „agrikulturno-kemijski laboratorij“, „štacija za pregled ali kontrolo umetnega gnoja“ i. t. d. Tudi v Avstriji imamo že precejšnje število enakih zavodov in sicer na Spodnjeavstrijskem (na Dunaji), na Češkem na Moravskem, v Šleziji, na Tirolskem, na Predarlskem, v Istriji itd. To omenjano pa le zaradi tega, da dokažemo, kako velike važnosti so taki zavodi, če hočemo domačega gospodarja poučiti, kako naj navaja umetna gnojila, kako da se ima varovati prekupcev umetnih gnojil, kako da naj ureja nakupovanje umetnega gnoja, in sploh da ga poučimo, kako da ima prav in v prid obračati umetna gnojila.

Iz kakšnih snovij je sestaviti dobro in trpežno mažo za sklade in razpoke pri lončenih pečeh?

Odgovor: Da se mazilo za peči ne razpoka, je treba dobri lončarski glini dodejati vlakninske primesi, kakor na pr. sivega pivnega popirja, vate, goveje dlake itd. Dobra maža je na pr. naslednja: Dobra glina se dobro pregnete s primesjo mleka in sivega pivnega popirja ali goveje dlake, ter se dodene za deseti del (po teži)

kuhinjske soli in zdrobljenega železnega vitriola. Tudi priporočajo tole mažo: 1 del gline, 1 del finega peska, 1/2 dela železnih opilkov in nekaj goveje dlake se dobro pregnete s kisom.

Lesen in njegova korist. Mnogo imamo prostorov, ki nikomur nič ne hasnijo, da bi jih pa zasadili s kakim sadnim drevjem ali s kako drugo kmetijsko rastlino, pa tudi ne kaže iz tega ali onega vzroka. Take prostore je zelo koristno zasaditi s gozdnim drevjem. Tako drevje dela okolico ne le prijazno, ampak zboljšuje tudi podnebje, varuje zemljo, da je ne odplavlja voda ter s svojim lesom tudi obilo koristi, kar je seosebno sedaj važno, ko je lesa vedno manj in manj. Izmed gozdnega drevja, ki rado raste, ni izbirčno za tla ter uspeva tudi posamezno brez obrambe, ki jo ima drevje v gozdih, je jêsen. Jêsen uspeva ob vodi, pa tudi ob suhih cestah, sploh povsodi. Ker je les njegov zelo raben, kupujejo ga radi in ga tudi dobro plačujejo. Po nekaterih krajih so stare jesene, katerih lepi les je posebno priljubljen, že skoraj popolnoma posekali. Jêsen štejemo med najrastnejše drevje in najljubše mu je celó, če raste na samem, ali pomešan z drugimi vrstami. Njegov beli in žilavi les je glede kurjave skoraj enak bukovemu; kurijo pa redkekdaj z njim, ker drugače boljje rabi. Iz njega delajo vozove, lestve, roče obroče, vesla, telovadno orodje, sani pohištvo in stroje. Lubad je za ustroj, in listje izvrstno krmilo živini. Ker jêsen zelo hitro in lepo ravno raste, raben je že v dobi, ko druge vrste drevja nima še nobene vrednosti. Zaradi tega priporočamo prav zelo našim gospodarjem, naj primerne prostore, koder ne kaže saditi koristnejšega drevja, zasade z jêseni.

Zdravilna moč jajčnega beljaka. Za rane ki so povzročene s kakšnim rezilom, ni hitrejšega in boljšega pripomočka kakor če se pomažejo z surovim jajčnim beljakom. Beljak ima celó prednost pred takomenovanim kolodium kateri se dobiva kot najboljše zdravilo za take rane, v lekarnah. Razen drugih prednosti ima beljak tudi še to, ker je vedno pri rokah. Znano je, da se zgodi poslabšanje pri ranah zato, če pride do njih zrak. Beljak, ki se hitro posuši, naredi potem vrh rane nekako kožo, ki zabrani, da ne pride zrak do rane in to je potem vzrok, da se celjenje zvrši hitreje. Dalje je beljak uspešno zdravilo proti vnetju črev in griži. Z sladkorjem dobro pomešan ali brez sladkorja povžit, deluje beljak prav izvrstno, potolaži vnetje želodca in drobja.

Štajerska
ROGATČKA
KISELA VODA **Jempel** in Styria v. r. e. l. c.
OSVEŽUJOČA PIJACA. Nепresegljiva zdravilna voda. 79

Službe išče hlapec

za gospodarstvo ali v kako trgovino 21leten krepek mladenič, ki razume tudi nemščine. Dotični služil je dosedaj 3 leta pri enem gospodarju. Ponudbe naj se blagovolijo poslati na upravninstvo „Štajerca“ pod imenom „Služba“ 379

Razglas.

Štajerski deželni odbor je sklenil svrhu popolne izobrazbe viničarjev o delovanju američanskih trt tudi u letu 19 po eden stalni viničarski kurs in sicer

1. Deželni sadjarski in vinorejski šoli v Mariboru,
2. deželni viničarski šoli v Silberbergu p Lipnici,
3. deželni viničarski šoli v Ljutomeru in
4. na deželni osrednji trtnici na Spodnje Bregu pri Ptujju prirediti.

Ti kurzi pričnejo se s 15. februvarjem i končajo s 1. decembrom 1902.

V Mariboru bode v letu 1902 12, Ljutomeru 12, v Lipnici 20, in na Spodnjem Bregu 30 mladih zemljiško-posestnikih in viničarskih sinov sprejelo.

Ti dobijo tam prosto stanovanje, ce hrano in razen tega še po 8 kron na mese

Izobrazba na teh kurjih je v prvi vrsti praktična in samo tako daleč tudi teorični kolikor se to za preddelavce in samostojni viničarje neobhodno potrebno izkaže.

Po sklepu kurza dobil bode vsak udeležnik spričevalo o svoji uporabnosti.

V svrhu sprejema v katerega teh kursov imajo prosilci svoje neolkovane prošnje najpozneje do 15. januarja 1902 poslati deželnemu odboru.

V teh prošnjah označiti je natančno v katerega zgorejimenovanih poučnih zavodov želi prosilec vstopiti in je še pridedati:

1. Izkaz, da je dotični 17. leto svoje starosti že prekoračil,
2. nravnostno spričevalo, katero je potrditi po župnijskem uradu,
3. zdravniško spričevalo, da prosilec ne trpi na kaki nalezljivi bolezni in
4. odpustno spričevalo ljudske šole.

Pri nastopu morajo se prosilci zavezati, med celem časom kurza (od 15. februvarja do 1. decembra 1902) nepretrgoma v kurzu ostati in se vsnm v izobrazbo se tičočih določil deželnih strokovnih organov podvreči.

Gradec, dne 7. decembra 1901.

Od štajerskega deželnega odbora.

Umetna gnojila.

Fabrika kemičnih izdelkov v Hrastniku priporoča za pomladno setev svoj rudninski

superfosfat

z 12 do 14% v vodi raztopljive fosforne kisline, kateri je nasproti vedno se podražujoči Thomas-ovi žlindri, vsled hitrejšega učinka, daleč presegajoč in vrhu tega skoz precejšno vsebino gipsa za na apnu revna tla neobhodno potreben. 347

Brata Slavitsch v Ptujju

(v podružnici pri mostu)

priporočata za praznike lepo, suho **melo**, pravo **maslo**, domačo **maščo**, in zasekani **špeh**, **orehe**, suhe **slive**, **fige**, **rozine**, dobro **kavo** in različno drugo špecerijsko blago, po prav nizki ceni in dobri postrežbi. 366

Giht- in reumatismus-eter.

Ta v „**Mohren**“-lekarni v **Radgoni** največ iz na telo okrepčevalno delujočim aromatičnim zdravilnim sredstvom pripravljeni eter se kot bolečine olajšajoče mazilo najboljše priporoča. Cena ene steklenice z natančnim porabnim navodilom velja 50 kr ali 1 krono. S pošto proti poštnem povzetju (Nachnahme) se manj kot 2 steklenici ne razpošiljajo. 323

ODLIKOVANA NOVOST
ŠTV. 142

CEKACO-PERESA

(MARKA JE DOBESEDNO REGISTROVANA)
V EF- IN F-KONICAH (SPITZEN)
SE DOBIVAJO V VSEH TRGOVINAH Z
PISARNIŠKIMI POTREBSČINAMI. 362

Trgovina

z špecerijo, kolonijalnim blagom, delikatesami in mineralno vodo.

— **TRAUN & STIGER v Celji.** — 263

Časnik „Štajerc“

zastopa kmečke koristi in prinaša najnovejše novice ter šaljive pripovedi, velja za celo leto s poštnino vred **samo 60 krajcarjev** ali 1 K 20 h. Naroči se na ta časnik lahko z vsakim dnevom. Naročnina poslata je naprej z natančnim naslovom. Na samo naročilo brez denarja, se časnik ne pošlje.

Kdor nam pošlje kakšen dopis, naj pridene svoje ime na poseben listek. Imena seveda ne izdamo.

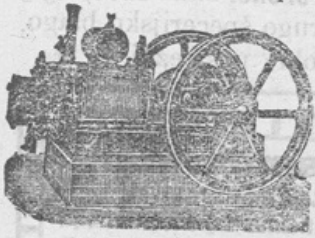
Ker „**Štajerca**“ čita najmanj 200 tisoč ljudi, se opozarjajo vsi tisti, ki imajo kaj za prodati ali kupiti, kaj za v najem dati, iščejo kake službe, ali sploh imajo kaj po časnikih naznaniti, naj se blagovolijo zaupno obrniti na list „**Štajerc**“. Cene so jako nizke. Za manj kot eno krono se oznanila ne sprejemajo. Pri oznanilu ene krone piše se lahko 30 do 40 besed.

A. d. Hochejerja

glavno zastopstvo marienfeldske tvornice motorjev in lokomobil
(Marienfelder Motoren- und Locomobilen-Fabrik)

Dunaj VIII/2 Josefstädterstrasse 64

nasproti postaje mestne železnice „Josefstädterstrasse.“
Zaloga motorjev in lokomobil, ki se gonijo s petrolejem, bencinom,
špiritom in plinom.

Nikake nevarnosti glede ognja ali da bi se raznesli, so vedno pripravljene za delo. — Najboljši in najmočnejši stroji, kar se tiče vstrajnosti. — Primerni za kmetijske, industrijske in druge namene. — Popolne mlatilne priprave. — Mlatilnice od Hofherja in Schranza.

Gonilni stroški ene konjske moči za eno uro samo 4 do 6 vinarjev!!

■ Ceniki brezplačno in poštnine prosto. ■ 340

Jos. Kasimir v Ptuj

priporoča svojo obilno zalogo in sicer:

najfinejše namizno in jedilno olje, sadni in vinski jesih, jesi-hovo esenco in kislino, kiselo vodo: rogačko, radinsko, in königsbruner, pivo v steklenicah in sodčkah „Bratov Reininghaus“ v Gradci, prav dobor švicarski sir, salami, špeh papriciran, harinke, celi in sekani špeh, svinjsko mast. „Monte Christo“, najfinejši železni liker, meko iz parnih mlinov, kavo, čaj, sladkor, kakao, čokolado, rum, slivovko, vinski cvet, vsakovrstne dišave (Gewürze) i. t. d.

Najboljša postrežba in najnižje cene. 295

Za oskrbovanje živinske trgovine

in govedoreje posebno ugodno pripravno posestvo ležeče v ptujski okolici, v središču šestih, mnogoštevilno obiskanih sejmov, blizu hrvaške meje, se proti najugodnejšim pogojem proda, tudi se proda dobro ohranjena stré-sina (Dachstuhl). Povpraša se pri upravnistvu „Stajerca“. 299

Jos. Kasimir v Ptuj

priporoča svojo obilno zalogo in sicer:

klajno apno, „Flora“ in „Gloria“ živinski redilni prašek, mrcesni prašek, lim za muhe, papir za muhe, pravi ameriški, cement roman in portland, strešni lep, kôtran, karbolinej, firnis, lak za tla, železo, pohištvo, vozove in usnje, oljnate barve za slikarje in hiše, kvarte za igrati in razglednice, špirit za goreti, penzelne in krtače, štopelne, mast za čevlje in vozove.

Najboljša postrežba in najnižje cene. 295

Mlade mrjasce

za spuščanje že pripravne, proda

Karl Sima na Bregu pri Ptuj. 372

Fritz Rasch trgovina s knjigami
in papirjem
v Celji

priporoča svojo veliko zalogo šolskih knjig in pisalnih potrebščin, kakor tudi molitvenih knjig, kalendarov in zabavnih spisov v največji izbiri in po najnižjih cenah. 259

Heinrich Mauretter

v Ptuj, florjanski trg

priporoča svojo najbolje sortirano zalogo špicerije, vina v steklenicah in delikates po najnižjih cenah. Proseč za mnogošteviln obisk se beleži

vsim spoštovanjem

305

Heinrich Mauretter.

Čudež iz Švice.

Podpisana firma pošlje vsaki osebi, kateregakoli stanu proti poštnemu povzetju za ceno, kakor je še ni bilo v trgovskem svetu, to je za samo

2 kroni 60 vin.

carine prosto, izvrstno, 24 ur točno idočo

U R O

s triletnim jamstvom. Vrhu tega dobi vsak naročitelj elegantno, fino façonirano verižico brezplačno priloženo. Ako bi ura ne ugajala, se jo premeni ali pa se vrne denar. Pošilja te ure jedino le **zastopstvo za švicarske ure v Krakovu J/!** poštno predalo št. 29. 307

Pozornost!!! Colnine prosto!!! Pozornost!!!

Prekosi vsako konkurencu.

Mi pošljemo vsakomur „Colnine prosto“ 3 m štofa dobre, močne kvalitete, za kompletno jesensko moško obleko svetlo ali temno, gladko, progasto ali karirano za pod sramotno ceno od gl. 2.30, kakor 3 m črn. kamgarna kompl. elg. moško salonsko obleko gl. 3.70 Dalje en kompl. jesenski ali zimski moški površnik, dober, kodričasti štof za ceno od gl. 3.30, vse colnine prosto.

Naše oznanilo se opira na strogi basis, od kojega bonitete naj se vsakdo prepriča in je risika popolnoma izključena, ker se neprikladno zadovoljno ramenja ali denar nazaj pošlje! Dobavlja se proti poštnemu povzetju ali če se denar naprej vpošlje, samo in edino skoz Jungwirth's Expeditions haus, Krakau, Postfach Nr. 29. 328

Želite

da Vam nesejo kure po zimi veliko jaje?
več in boljšega mleka?

debele in čvrste prašiče?

zdravo in lepo mlado živino?

močno in trpežno vprežno živino?

potem primešujte k krmi Barthelnovo poklajno apno.

za ta mali trošek Vam ne bo nikdar žal. Navodilo dobiti je brezplačno pri

Miha Barthel in drug na Dunaju

X. Keplergasse 20.

Zalogo Barthelovega poklajnega apna imajo tudi: Adolf Sellinschegg in Jos. Kasimir v Ptuj, R. Prettner v 350 Radgoni in Franc Frangeš v Mariboru.

Najizvrstnejši in priznано najboljši
plugi iz jekla na 1-, 2-, 3- in 4-rezala,
 brane za travnike in mah, razdeljene in diagonalne,
 poljski valarji, obročasti in iz gladke plehovine,
stroji za sejanje „Agricola“,
 stroji za košnjo in žetev, za mrvo, deteljo in žito,
 grablje za seno in žetev, za obračanje mrve,
 patentovani sušilni aparati za sadje, prikuho i. t. d.
 Preše za vino in sadje, kakor tudi za vsako porabo,

Ustanovljene 1872.

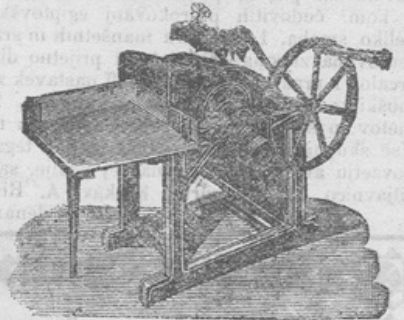
mlini za sadje in grozdje,
 stroji za obiranje grozdja,
 stroje za rezanico,
 na valjčkih in z mazljivimi tečaji,
 jako lahko za goniti pri čimur se prihrani 40% moči.
 Mline za debelo moko,
 reznice za repo,

stroji za mlatiti s patentovanimi valjčkimi, okroglimi in mazljivimi tečaji na roko, na vital in za na par.

víteli (kupje) za naprego 1 do 6 živinčet.
 Najnovejši mlinj za čiščenje žita trijerji za roškanje turšice.

Samotvorne patentovane brizgalnice za pokončavanje grenkulje in trtne uši

„Syphonia“, prenesljive štedilne peči, parniki za krmo, preše za seno in slamo na roko, pritrdljive in za prepeljati,

kakor tudi vse druge poljedelske stroje izdeljuje garantovano po najnovejši in pripoznano najboljši napravi

Ph. Mayfarth & Co.

C. kr. izklj. priv. tovarne za poljedelske stroje, livarne železa in fužine na par.

Dunaj, III Taborstrasse št. 71.

750 delavcev.

Odlikovana s črez 450 zlatimi, srebrnimi in bronastimi evetlinami na vseh večjih razstavah.
 Ilustrovani katalogi in mnoga priznanska pisma brezplačno — Zastopniki in predajalci se radi sprejmó.
 Dopisuje se tudi v slovenskem jeziku.

C. kr. priv.

tovarna za cement

Trboveljske premogokopne družbe v Trbovljah

priporoča svoj pripoznano izvrsten Portland-cement v vedno enakomerni, vse od avstrijskega društva inženirjev in arhitektov določene predpise glede tlakovne in odporne trdote daleč nadkriljajoči dobroti, kakor tudi svoje priznано izvrstno apno.

Priporočila in spričevala

raznih uradov in najslovičnejših tvrdk so na razpolago.

Centralni urad:

Dunaj, III/3 Rennweg 5. 364

Dobre ure in po ceni

proti 3 letni pismeni garanciji, prodaja in razposilja

Karl Ackermann,

urar, trgovina s zlatino, srebernino in optičnim biagom v PTUJU, v gledališkem poslopju.

Dobre nikelnaste remontoir-ure od gl. 3.50 višje.

Dobre sreberne remontoir-ure od gl. 5.50 višje.

Dobre prave zlate remontoir-ure od gl. 15.— višje.

Dobre stenske ure z bitjem od gl. 2.50 višje.

Dobre pendel-ure z bitjem ur od gl. 6.50 višje.

Pristne sreberne veržice od gl. 1.20 višje.

Pristne sreberne poročne prstane, par od gl. —.80 višje.

Nikelnaste ure, budilke od gl. 2.— višje.

Vse druge ure, zlatenino in srebernino, ter optično blago, kakor tudi vse v to stroko spadajoča popravila, dobro in po ceni. 14

Preselitev trgovine.

Dovoljujem si cenjenemu občinstvu naznaniti, da sem **c. kr. glavno zalogo tobaka** kakor tudi mojo **prodajo tobaka na drobno** iz svoje hiše v nasproti stoječo hišo firme Sirk-ovi nasledniki prestavil in da bodem s **1. januarjem 1902** moja že 26 let obstoječo

špecerijsko trgovino in trgovino z barvami

v mojo lastno hišo in sicer v prostore, kjer se je nahajala preje glavna zaloga tobaka, preložil.

V tem, ko se za dosedaj mi v tako obilni meri podarjeno zaupanje najsrčneje zahvaljujem, obračam se na vse moje cenjene odjemalce z najudanejšo prošnjo, me tudi v mojih novih prodajalnih prostorih blagohotno obiskavati.

Ptuj, v decembru 1901.

Jos. Kasimir.

Priličen nakup za Božič. Čudovito po ceni.
400 komadov za 1 gl. 80 kr.

1 dražestno pozlačena ura z verižico, s 3letnim jamstvom, 6 kom. prima žepnih rut, 1 svetovno patentovani žepni tintnik od nikla, 1 mičen album za slike, obsežajoč 36 najlepših slik sveta, 1 mašina za računiti „Patenta“, katera izračuni samo najtežje eksemble, k temu eno navodilo, 1 spisovnik za pisma, poraben za vsakogar, 5 kom. najlepših razglednic, 5 kom. čudovitih prerokovanj egiptovskih prerokovalcev, ki vzbujajo veliko smeha, 1 garnitura manšetnih in srajčnih gumb iz double-zlata patentovana zapona 3% zlata, 1 prijetno dišeče toiletno milo, 1 fino žepno zrcalo, 1 prakt. žepni nožič, 1 ff nastavek za smotke z jantarom, 1 moderni moški prstan s imit. žlahtnim kamnom, 20 komadov pisarniških predmetov in še 300 raznih v gospodinjstvu neizogibno potrebnih predmetov. Vse skupaj z uro, ki je sama vredna tega denarja, velja proti poštnemu povzetju ali če se denar naprej pošlje, samo 1 gl. 80 kr. skoz razpošiljavnico Ch. Jungwirth, Krakav, A. Risiko izključen. Za neugajajoče se vrne denar. 341

Andropogon

postavno zavarovano dokazano najboljšo sredstvo za rastenje las. Zdravniško priporočeno. Uspeh zajamčen. Izdelovanje in glavna razpošiljalnica: **P. Herrmann** v Zg. Pulskavi na Štajerskem. (Ober-Pulsgau in Steiermark). Dobiva se v steklenicah po 3 krone tudi pri firmi: **Brata Slawitsch** v Ptuj. 348

Vedno sveža žgana kava.

Najfinejše aikserovo in namizno olje.

F. C. SCHWAB
 „pri zlati krogli“
 v Ptuj.

Priznamo kot najcenejša nakupovalnica za moko in špecerijsko blago.

Otrobi, moka za klajo in sočivje.

Prava Sultanova-figova kava. Kakau in čokolade.

Špeh in jedilna mast. 361

Vsakovrstno južno ovočje. Najfinejši čaj in rum. Mak in mnogo vrst riža.

Ugodno se prodaja

velika pristava (marof) tri četrt ure oddaljena od mesta Celja z velikimi obokanimi (gewölbt) hlevi, z 20 glav živine s potrebno krmo do košnje, 35 oralov travnikov, 10 oralov njiv, 25 oralov gozda. Vse to leži skupaj (arondiert). K temu spada tudi na tem posestvu stoječa velika opekarna (ciglenca) z sušilnicami in šupami za shranjenje opeke in drugimi potrebnimi premičninami. Pojasnila daje varuh tega posestva gospod

Friedr. Jakovitsch
 v Celju, rotovžka ulica šte. 21. 374

Za kovače i. t. d.

Mestna plinarna (Wassergaswerke) v Ptuj, naznanja, da prodaja prav dobro oglje koks (Hüttenkohle) in sicer 100 kil po 5 kron. 375

Mlin se prodaja

po nizki ceni na Spod. Polskavi, v sredi vasi pri Pragerskem, kateri obstoji iz treh lepih sob. Zraven spada tudi en lep sadni vrt in en vrt za kuhinjsko zelenjavo. Več pove posestnik **Stefan Bravčič** na Spod. Polskavi pri Pragerskem. 376

Sposobna prodajalka

ali prodajalec sprejme se v štacuno z žganjem. Vprašati je pri gosp. **W. BLANKE-JU** v Ptuj. 368

Dvoje posestev

se prodaja po ceni. Eno posestvo se ceni na 2000 gl. in obsega 30 mernikov posestve in 4 dele gozda; drugo posestvo se ceni na 4600 gold. in obsega 26 mernikov posestve, travnike in gozdne dele z živino in inventarjem, poslopjem v najboljšem stanju, vse dobro ohranjeno. Kraj slovenski. — Pojasnila daje posestnik

Tomaž Müller

v Labodi (Lavamünd) na Koroškem. 373

Javna zahvala!

Nas podpisane zadela je pred nekaj meseci nesreča, ker nam je požar prizadejal veliko škode.

Mi bili smo zavarovani proti ognju pri zavarovalnici „**Nord-Britisch**“, katera nam je zavarovani znesek, ne le kar hitro, ampak tudi polnoštevilno izplačala, skoz česar smo prišli v položaj, da smo lahko pričeli si zopet nova poslopja staviti.

Za to se tej zavarovalnici javno najprisrčneje zahvaljujemo in jo vsem priporočamo najtopleje.

Franc Šalomon

posestnik v Doliču šte. 25.

Martin Kovačič

posestnik v Kupčini šte. 47.

Juri Vtič

posestnik v Navrhu šte. 33. 377

Hranilnica (Sparkassa)

vlad. državnega mesta

Ptuj

Vstanovljena
leta

1862.

Čekovnemu računu št. 808051 pri c. kr. poštno-hranilničnem uradu.

Mestni de-
narni zavod.

Giro konto pri
podružnici avst.
ogersk. banke
v Gradcu.

Uradne ure
za poslovanje s
strankami ob de-
lavnikih od
8—12 ure.

Občenje z
avst. ogersko
banko.

priporoča se glede vsakega med hranilnične zadeve spadajočega posredovanja, istotako tudi za posredovanje vsakršnega posla z avst. ogersk. banko.

Strankam se med uradnimi urami radovoljno in brezplačno vsaka zadeva pojasni in po vsem vstreže.

Ravnateljstvo.

Razglas.

Letni, mesečni in tedenski sejmi v Ptuj.

 Letni sejmi:

(Kramarski, živinski in lesni sejmi)

23. dne aprila, 5. dne avgusta in 25. dne novembra.

 Konjski in goveji sejmi:

Vsako **prvo** in **tretjo sredo** v mesecu, izvzemši prvo sredo avgusta meseca in tretjo sredo novembra mesca, in sicer zaradi tega, ker se vrše v dotičnih tednih zgoraj navedeni letni sejmi. — Po tem takem vršita se v mestu Ptuj **vsaki mesec dva goveja in konjska sejma.**

 Svinjski sejmi:

Vsako **sredo**. Ako je v sredo praznik ali letni sejem, tedaj dan popreje.

 Tedenski sejmi:

Vsako **sredo** in vsak **petek**, posebno za meso, slanino (špeh) in perotnino. Zgoraj navedenih dnéh prodajajo se na trgu ob ledji (Lend) velike množine stavbenega tesarskega lesa, krajnikov, letev (lat) trsnega kolja i. t. d.

Mestni urad v Ptuj.

Župan:

J. Ornig.

Mestna hranilnica v Celji.

1. Celjska mestna hranilnica nahaja se v lastnem zavodnem posloplju, Ringstrasse šte. 18.
2. Hranilni vložki obrestujejo se s 4% nimi obrestmi; rentni davek trpi hranilnica. Stanje vložkov znašalo je koncem leta K 8.833.560-42.
3. Posojila na hipoteke se s 5% nimi, menična posojila s 5 1/2% nimi in zastavna posojila proti 5% nimi obrestmi oddajajo.
4. Hranilnica daje v najem železne blagajnične predale pod zaklepom najemnika in pod sozaporom hranilnice v varno shranjenje vrednostnih papirjev; prevzame tudi odprte depote.
5. Vplačila v Celjsko mestno hranilnico zamorejo se tudi potom vložnega lista ali čeka poštne hranilnice na račun šte. 807-870 izvršiti. Vložnice se oddajajo na zahtevanje.
6. Podružni zavod in Giro-Conto avstr. ogerške banke.
7. Kreditno in posojilno društvo »Celjske mestne hranilnice« daja menična posojila proti 5 1/2% nimi obrestmi.
8. Uradne ure za stranke so ob delavnikih od 9—12 ure dopoldne določene do preklica.

Ravnateljstvo.

Prodaja in prevzetje vsakovrstnih popravil optičnega blaga kakor nosnikov (Zwicker) očalov, barometrov, termometrov,

daljnogledov, vage za mošt, vino, žganje, jesih, libele (Wasserwagen) itd. itd. pri

KARL ACKERMANN-U, urarju

trgovina z urami, zlatnino, srebrnino in optičnim blagom v **Ptuju** v gledališkem posloplju. 182

Meščanska parna žaga.

Na novem lentnem trgu (Lendplatz) v **Ptuju** zraven klanice in plinarske hiše postavljena je nova parna žaga vsakemu v porabo.

Vsakemu se les hlodi i. t. d. po zahtevi takoj razžaga. Vsakdo pa sme tudi sam oblati, vrtati in spahati i. t. d. 30

Sadna drevesa

iz preskušanih lastnih dreyesnic in sicer: jabolke po K 1.— do K 140; hruške po K 1.20 do 1.60. — Iz-boren jabolčnik iz lastnih kletij od 14 do 18 vinarjev za liter ponuja

Oskrbništvo Marenberg (Gutsverwaltung Marenberg). Tam dobijo se tudi jorkširski plemenski prašiči. 334

Adolf Sellinschegg

špecerijska trgovina „k zelenemu vencu“

v Ptuj

kupuje vedno

vsakovrstno frišno sadje,

jabolka, hruške, slive, breskve, kutne, kostanj, orehe, grozdje, frišna jajca, krompir, luk, česen, vsakovrstni fižol, maslo, surovo maslo (puter), med (Schleuderhonig), čebelni vosek, posušene jedilne gobe, hren in drugo zelenjavo; potem laneno in repno seme, živo in pitano perutnino, suhe hruške, suhe črešnje, suhe slive in jabolčne krlje.

Use to po visokih cenah.

292

Brata Slawitsch

v Ptuj.

priporočata izvrstne **šivalne stroje** (Nähmaschinen) po sledeči ceni:

Singer A . . .	70 K	— h
Singer Medium	90	— ”
Singer Titania .	120	— ”
Ringschifchen .	140	— ”
Ringschifchen za		

krojače

Minerva A	180	— ”
Minerva C	100	— ”
Minerva C za krojače	160	— ”
Howe C za krojače in čevljarje	90	— ”
Cylinder Elastik za čevljarje	180	— ”

Deli (Bestandtheile) za vsakorstne stroje. Cene po pogodbi na obroke (na rate). Cenik brezplačno. 312

JOS. ORNIG

v Ptuj

prodaja premog (Steinkohle) po najnižji ceni.

Tam se dobi tudi sol, moka, kaša, riž, otrobi, ječmenov šrot in drugo blago. 340